

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Alexandra Krysla a soudců Mgr. Lukáše Pišvejce a JUDr. Veroniky Burianové ve věci

žalobkyně: **H. K. T.**

zastoupená advokátem Mgr. Štěpánem Svátkem, sídlem Na
Pankráci 820/45, 140 00 Praha 4

proti

žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**
sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 2. 8. 2019, č.j. MV-97685-4/SO-2019,

takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 2. 8. 2019, č. j. MV-97685-4/SO-2019, se zrušuje a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobkyni náklady řízení ve výši 11.228 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku, k rukám zástupce žalobkyně Mgr. Štěpána Svátka, advokáta.

Odůvodnění:

I.

Napadené rozhodnutí

1. Žalobkyně se žalobou domáhala zrušení rozhodnutí žalované ze dne „2. 9. 2019, č.j. MV-97685-4/SO-2019“, kterýmžto rozhodnutím bylo dle žalobkyně zamítnuto její odvolání a potvrzeno rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, ze dne 14. 6. 2019, č.j. OAM-21772/PP-2018, jímž byla podle § 87e odst. 1 písm. d) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*zákon o pobytu cizinců*“), zamítnuta žalobkynina žádost o povolení k přechodnému pobytu.
2. Rozhodnutí, které bylo soudu zasláno do datové schránky společně s žalobou a které bylo žalobkyní v žalobě označeno jako rozhodnutí žalované ze dne „2. 9. 2019, sp. zn. MV-97685/SO219“, neobsahovalo titulní stranu, proto soud výzvou ze dne 10. 9. 2019, č.j. 57 A 146/2019-14, pod bodem II. vyzval žalobkyni, aby ve stanovené lhůtě soudu předložila úplný opis napadeného rozhodnutí. Nato bylo soudu dne 16. 9. 2019 doručeno rozhodnutí žalované ze dne 2. 8. 2019, č.j. MV-97685-4/SO-2019, jímž bylo zamítnuto žalobkynino odvolání a potvrzeno rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, ze dne 14. 6. 2019, č.j. OAM-21772/PP-2018, jímž byla podle § 87e odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců zamítnuta žalobkynina žádost o povolení k přechodnému pobytu na území České republiky a podle §87e odst. 4 zákona o pobytu cizinců jí byla stanovena lhůta k vycestování z území.
3. Žaloba tedy směřuje proti rozhodnutí žalované ze dne 2. 8. 2019, č.j. MV-97685-4/SO-2019 (dále jen „*napadené rozhodnutí*“).

II.

Žaloba

4. Žalobkyně v první řadě namítla, že byla napadeným rozhodnutím žalované zkrácena na svých právech přímo nebo v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení úkonem správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují její práva nebo povinnosti.
5. Žalobkyně učinila součástí žaloby návrh na přiznání odkladného účinku žalobě. K odůvodnění návrhu připomněla právní úpravu institutu odkladného účinku, obsáhle citovala z usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 8. 2011, č.j. 5 As 73/2011-100, které doplnila o vlastní úvahy ke skutečnostem, které vedly nejvyšší instanci správního soudnictví k závěrům ve shora uvedeném rozhodnutí, a dále se vyjádřila ke svému rodinnému zázemí i ke skutečnosti, že „*má na území dceru A. Z., narozenou X., českou státní občanku*“, což doložila rodným listem dcery.
6. Soud se usnesením ze dne 26. 9. 2019 č.j. 57A 146/2019-37 ztotožnil se závěry, ke kterým Nejvyšší správní soud dospěl a konstatoval, že tyto jsou aplikovatelné i na případ žalobkyně. Soud vzal za prokázané, že u žalobkyně byly naplněny podmínky pro přiznání odkladného účinku žalobě, a proto jejímu návrhu v souladu s § 73 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dál jen „*s. ř. s.*“) vyhověl a žalobě odkladný

účinek přiznal.

7. Žalobkyně k samotnému napadenému rozhodnutí žalované namítala jeho nezákonnost a rovněž z níže uvedených důvodů jeho nepřezkoumatelnost. Dle názoru žalobkyně žalovaná nesprávně aplikovala § 87e odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců (ve znění účinném v době zahájení správního řízení), dle kterého: „*Ministerstvo žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu zamítne, jestliže se žadatel dopustil obcházení tohoto zákona s cílem získat k přechodnému pobytu na území, zejména pokud účelově uzavřel manželství nebo jeho účelově prohlášeným souhlasem bylo určeno otcovství*“, když v odůvodnění napadeného rozhodnutí uzavřela, že se žalobkyně měla dopustit uzavření účelového manželství za účelem legalizace svého pobytu v České republice. Žalobkyně takovéto posouzení věci kategoricky odmítla a označila je za předčasné a nekorespondující s provedeným dokazováním.
8. Žalobkyně vytýkala žalované především skutečnost, že při formulaci závěrů uvedených v napadeném rozhodnutí vycházela z „*výhradně procesně nepoužitelných důkazů ve správním řízení*“, když jako důkazní prostředky užíla úřední záznamy sepsané podle § 61 odst. 1 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii ČR (dále jen „*zákon o Policii ČR*“) s manželem žalobkyně, panem A. Z., dne 3. 4. 2019 a jeho matkou, paní K. D., dne 5. 4. 2019. Žalobkyně je toho názoru, že tyto úřední záznamy o podání vysvětlení, které byly sepsány mimo správní řízení správního orgánu, jsou „*bez dalšího procesně nepoužitelné*“, neboť by měly sloužit žalované pouze k tomu, aby na jejich základě provedla další dokazování. V této souvislosti žalobkyně odkázala i na komentář ke správnímu řádu JUDr. Mgr. Luboše Jemelky, Mgr. Kláry Pondělíčkové, Mgr. Davida Bohadla, Správní řád, 1. vydání, 2008 k ust. § 51 odst. 1 zákona č. 200/2004 S., dle kterého: „*Jako důkazní prostředek nelze použít záznam o podání vysvětlení (§ 137 odst. 4), protože při jeho realizaci není zabezpečena možnost účastníků řízení být o něm vyrozuměn, resp. být mu přítomen.*“ Žalobkyně namítla, že nebyla o tomto úkonu vyrozuměna a nemohla mu být tedy ani přítomna.
9. Žalobkyně zdůraznila, že poskytla žalované ve správním řízení veškerou potřebnou součinnost, a to i v rámci svého výslechu jako účastnice řízení dle § 169 odst. 2 zákona o pobytu cizinců. Dále v žalobě zdůraznila, že skutečnost, že její manžel odmítl podat svědeckou výpověď, nelze klást k její tíži a na tomto základě dojít k závěru o účelovosti manželství. Dle žalobkyně žalovaná pochybila, když v odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedla pouze, že nemohla „*výpovědi vzájemně porovnat*“. Žalobkyně v tomto rovněž poukázala na nesprávný procesní postup žalované, která jejímu manželu uložila po odepření výpovědi pořádkovou pokutu ve výši 5.000, - Kč, ale opětovně jej již k podání účastnické výpovědi nepředvolala, ačkoliv k tomuto měla povinnost. Obdobně žalovaná nedodržela povinnost jí stanovenou v § 18 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „*správní řád*“), když nepředvolala matku manžela žalobkyně, aby ve věci vypovídala jako svědkyně.
10. Závěrem žalobkyně uvedla, že žalovaná měla před vydáním rozhodnutí přihlédnout k nové skutečnosti, a to k narození dcery žalobkyně, ke kterému došlo dne 27. 7. 2019, tedy před vydáním žalobou napadeného rozhodnutí, přičemž žalobkyně narození dcery žalované rádně hlásila.

III.

Vyjádření žalované k žalobě

11. Žalovaná ve vyjádření k žalobě argumentovala obdobě jako v napadeném rozhodnutí, na které rovněž ve svém vyjádření odkázala.
12. K námitce žalobkyně, že úřední záznamy sepsané mimo správní řízení jsou procesně nepoužitelné, žalovaná uvedla, že „*k provedení důkazů lze užít ve smyslu § 51 správního řádu všech důkazních prostředků, které jsou vhodné ke zjištění stavu věci a které nejsou získány nebo provedeny v rozporu s právními předpisy*“. Žalovaná ve vyjádření konstatovala, že úřední záznam o podání vysvětlení je nutno posoudit jako skutečnost známou správnímu orgánu z jeho úřední činnosti.
13. Žalovaná je toho názoru, že při své činnosti postupovala správně, když shora uvedené úřední záznamy o podání vysvětlení užila jako podklady pro vydání rozhodnutí, bez toho aniž by žalobkyni předvolala k výslechu, jelikož dle jejího názoru tímto výsledkem již disponovala.
14. Na základě výše uvedených důvodů navrhla žalovaná, aby soud po provedeném řízení shledal žalobu nedůvodnou a jako takovou ji zamítl podle § 78 odst. 7 s. ř. s.

IV.

Posouzení věci soudem

15. Vzhledem k tomu, že žalobkyně i žalovaná souhlasili s rozhodnutím o věci samé bez jednání, rozhodl soud v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. o věci samé bez jednání.
16. V souladu s § 75 odst. 1, 2 s. ř. s. vycházel soud při přezkoumání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů uplatněných v žalobě.
17. Žaloba je důvodná.
18. Předmětem sporu mezi stranami je skutečnost, zda měla žalovaná pro přijetí závěrů o účelovosti manželství žalobkyně dostatek relevantních a procesně použitelných podkladů, ze kterých by tento závěr prokazatelně vyplýval.
19. K námitce nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí soud konstatuje, že s touto námitkou je nutno se vypořádat přednostně, protože byla-li by tato vada shledána, mohla by představovat překážku posouzení důvodnosti ostatních žalobních námitek. Má-li rozhodnutí správního orgánu projít testem přezkoumatelnosti, je třeba, aby se jednalo o rozhodnutí srozumitelné a opřené o dostatek důvodů. U těchto jednotlivých atributů přezkoumatelnosti je možno vycházet z ustálené praxe správních soudů (ať už jde o přímo použitelné závěry týkající se rozhodnutí správních orgánů nebo analogicky použitelné závěry vztahující se k rozhodnutím krajských soudů). Nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů je dána především tehdy, opřel-li správní orgán rozhodovací důvody o skutečnosti zjištěné v rozporu se zákonem, nebo pokud zcela opomenul vypořádat některou z námitek uplatněných v žalobě. Zdejší soud dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí žalované je nepřezkoumatelné, a to s ohledem na skutečnost, že žalovaná vycházela plně z důkazů pořízených v rozporu se zákonem a sama nedostatečně zjistila skutečný stav věci.
20. Podle § 137 odst. 4 správního řádu „*záznam o podání vysvětlení nelze použít jako důkazní prostředek*.“
21. K sporné otázce mezi stranami, tj. zda měla žalovaná pro přijetí závěrů o účelovosti

manželství žalobkyně dostatek relevantních a procesně použitelných podkladů, ze kterých by tento závěr prokazatelně vyplýval, se vyjádřil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 18. 10. 2019, č. j. 5 Azs 168/2019 – 51, v němž uvedl, že „[P]rávní úprava zapovídá použít úřední záznam o podání vysvětlení jako důkazní prostředek (srov. § 137 odst. 4 správního řádu) tak, aby jeho čtením byly prokazovány skutečnosti, jež mohou být objasněny pouze bezprostřední svědeckou výpovědí (srov. také rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2009, č. j. 1 As 96/2008-115). Jak vyplývá z výše uvedené citace, úřední záznam má sloužit k předběžnému vyhodnocení relevance případné svědecké výpovědi, nelze jím však svědeckou výpověď nahrazovat. Oproti tomu jiné úřední záznamy, které neprokazují takové skutečnosti (tedy skutečnosti, jež mohou být objasněny pouze bezprostřední svědeckou výpovědí), jako důkazní prostředky použít lze (např. úřední záznam o umístění dopravního značení doplněný fotografiemi pořízenými Policií České republiky).“ Stejně tak Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 28. 2. 2014, č. j. 2 As 109/2012-26, uvedl, že „[Ú]řední záznam o podání vysvětlení poskytuje správnímu orgánu pouze předběžnou informaci o výpovědi možného budoucího svědka a nelze jej považovat za důkazní prostředek. K dokazování průběhu událostí popsanych v úředním záznamu slouží svědecká výpověď osoby, která vysvětlení podala, nikoli tento záznam. Úřední záznam o podání vysvětlení lze užít pro potřeby volby strategie dokazování (nikoliv tedy jako samotného důkazu) a lze jeho srovnáním se svědeckou výpovědí svědka hodnotit i otázku věrohodnosti jeho výpovědi.“ Ve smyslu shora uvedených závěrů Nejvyššího správního soudu nemohl zdejší soud dospět k jinému závěru, než že napadené rozhodnutí je nezákonné, když kromě úředních záznamů sepsaných podle § 61 odst. 1 zákona o Polici ČR mimo správní řízení správní orgán neprovedl další dokazování ke zjištění a objasnění skutečného stavu věci.

22. Podle § 51 odst. 1 správního řádu „k provedení důkazů lze užít všech důkazních prostředků, které jsou vhodné ke zjištění stavu věci a které nejsou získány nebo provedeny v rozporu s právními předpisy.“ Použití předmětného úředního záznamu o podání vysvětlení jakožto důkazního prostředku bylo v rozporu se zákonem a s judikaturou Nejvyššího správního soudu. Zároveň je nutno uvést, že dle shora citovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 10. 2019, č. j. 5 Azs 168/2019 – 51 „[S]právní orgán nemůže vyjít v jednom typu řízení plně či v drtivé většině z důkazů pořízených v jiných řízeních“.
23. Z již citovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 10. 2019, č. j. 5 Azs 168/2019 – 51, dále vyplývá, že „[P]ři posuzování účelovosti uzavřeného manželství přitom leží důkazní břemeno na správních orgánech a je tak na nich, aby účelovost manželství skutečně prokázaly a k tomuto závěru obstaraly dostatek relevantních důkazů“. Soud je toho názoru, že skutečnost, že správní orgán nebyl při prvním výslechu manžela žalobkyně úspěšný, neboť při němž tento odmítl vypovídat, nemůže ospravedlnit použití úředního záznamu o podaném vysvětlení jakožto důkazního prostředku. Soud se rovněž ztotožňuje s názorem žalobkyně, že „skutečnost, že její manžel odmítl vypovídat, nelze klást k její tíži a nelze na tomto základě dojít k závěru o účelovosti manželství, kdy správní orgán sám v odůvodnění na tomto základě uvedl pouze toliko, že nemohl výpovědi vzájemně porovnat.“
24. Podle § 51 odst. 2 správního řádu „o provádění důkazů mimo ústní jednání musí být účastníci včas vyrozuměni, nehrozí-li nebezpečí z prodlení.“ Soud se ztotožňuje s názorem žalobkyně, že správní orgán pochybil při užití úředního záznamu jako důkazního prostředku, když žalobkyni o tomto úkonu nevyrozuměl a ta mu nemohla být z tohoto důvodu přítomna. Provádění důkazů probíhá ve správním řízení zásadně za přítomnosti účastníků řízení. Této povinnosti je správní orgán zbaven pouze v případě účastníka,

který se tohoto práva vzdal. Tato skutečnost musí být náležitě zaprotokolována.

25. S ohledem na výše uvedené správní orgán má povinnost posuzovat účelovost manželství ve smyslu § 87e odst. 1 písm. c) po celou dobu správního řízení, a to až do právní moci rozhodnutí odvolacího orgánu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 8. 2012, č. j. 5 As 104/2011-102). Z rozsudku Nejvyššího správního soudu dne 25. 2. 2015, č. j. 6 Azs 143/2014-28, rovněž vyplývá, že „[Ú]čelovost manželství nelze posuzovat pouze ke dni vzniku manželství, ale je třeba vztahy mezi manželi posuzovat i po dobu správního řízení až do rozhodnutí odvolacího správního orgánu, protože vztahy mezi manželi se mohou vyvíjet. Pokud by tedy bylo v řízení před správními orgány prokázáno, že manželství plní svou funkci (i když by tomu tak od jeho úplného počátku nebylo), nebylo by možné takové manželství považovat za účelově uzavřené.“

V.

Rozhodnutí soudu

26. Vzhledem k tomu, že žaloba byla důvodná, soud napadené rozhodnutí zrušil pro vady řízení (§ 78 odst. 1 s. ř. s.). S ohledem na zrušení napadeného rozhodnutí, soud současně vyslovil, že se věc vrací žalované k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). Správní orgán je v dalším řízení vázán právním názorem, který soud vyslovil ve zrušujícím rozsudku (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).

VI.

Náklady řízení

27. Žalobkyně měla ve věci plný úspěch, proto jí soud v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. přiznal právo na náhradu nákladů řízení. Náklady řízení spočívají v zaplaceném soudním poplatku ve výši 3.000 Kč a v odměně advokáta za 2 úkony právní služby, a to za jeden úkon právní služby podle § 11 odst. 1 písm. a) a jeden úkon právní služby podle § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, když advokát převzal a připravil zastoupení žalobkyně a jménem žalobkyně podal žalobu. Podle § 9 odst. 4 písm. d) a § 7 bod 5 advokátního tarifu činí sazba za jeden úkon právní služby ve věcech žalob projednávaných podle soudního řádu správního částku 3.100 Kč. Za dva úkony právní služby tak žalobci náleží částka ve výši 6.200 Kč. Podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu má advokát za jeden úkon právní služby nárok na paušální částku ve výši 300 Kč. Advokát ve věci učinil celkem dva úkony, a proto soud přiznal žalobkyni částku ve výši 600 Kč. Vzhledem k tomu, že zástupcem žalobkyně je advokát, který je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšují se náklady řízení o částku odpovídající této dani. Částka daně z přidané hodnoty činí 1.428 Kč. Náklady řízení tedy včetně DPH činí částku ve výši 11.228 Kč. Lhůtu k plnění určil soud podle § 160 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb. ve spojení s § 64 s. ř. s. Místo plnění určil soud v souladu s § 149 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb. ve spojení s § 64 s. ř. s.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost. Kasační stížnost musí být podána do dvou týdnů po doručení rozsudku. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu; lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň 20. července 2021

Mgr. Alexandr Krysl v.r.
předseda senátu